

Ενότητα 4

Οι εγκλίσεις των ρημάτων

- Οι εγκλίσεις των ρημάτων είναι τρεις:

✓ ΟΡΙΣΤΙΚΗ:

- Φανερώνει το **πραγματικό**, το βέβαιο.
- Την χρησιμοποιούμε όταν θέλουμε να περιγράψουμε ένα γεγονός ή μια κατάσταση στο παρελθόν, το παρόν ή το μέλλον.
- Στην οριστική συναντούμε **όλους τους χρόνους**.
- Για να σχηματίσουμε την άρνηση, χρησιμοποιούμε το **δεν**.

π.χ.: Θα γράψω το γράμμα **απόψε**. - **Δε** θα γράψω το γράμμα **απόψε**.

✓ ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ:

- Φανερώνει το **πιθανό**, το επιθυμητό.
- Χρησιμοποιούμε την υποτακτική, όταν θέλουμε να εκφράσουμε ευχή, επιθυμία, εναντίωση, παραχώρηση, προσταγή (με ευγενικό τρόπο).
- Χαρακτηριστικό της υποτακτικής είναι η χρήση των μορίων **να ή ας**.
- Στην υποτακτική συναντούμε τους χρόνους **Ενεστώτα, Αόριστο και Παρακείμενο**.
- Για να σχηματίσουμε την άρνηση, χρησιμοποιούμε το **μην**.

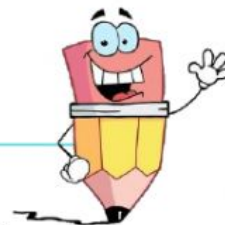
π.χ.: **Να** έρθω στο σπίτι σου **απόψε**; - **Να μην** έρθω στο σπίτι σου **απόψε**;
Ας του το έλεγες! - **Ας μην** του το έλεγες!

✓ ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ:

- Φανερώνει **προτροπή, προσταγή, απαγόρευση**.
- Χρησιμοποιούμε την προστακτική, για να εκφράσουμε κάποια διαταγή ή απαγόρευση.
- Προστακτική συναντούμε μόνο στον **Ενεστώτα** και τον **Αόριστο** και μόνο στο **β' πρόσωπο ενικού και πληθυντικού** αριθμού (δηλ. εσύ και εσείς).
- Η προστακτική δεν έχει δική της άρνηση. Όταν θέλουμε να δώσουμε αρνητική προσταγή χρησιμοποιούμε την υποτακτική (**μην**).

π.χ.: Σβήσε το **φως** όταν βγεις από το δωμάτιο. **Μην** φωνάζεις!

Ασκήσεις

1. Να γίνουν οι χρονικές αντικαταστάσεις σε όλες τις εγκλίσεις.
(Προσέξτε να κρατήσετε σταθερό το πρόσωπο των ρημάτων. Βάλτε παύλα σε όσους χρόνους δεν υπάρχουν σε κάθε έγκλιση).

	ΟΡΙΣΤΙΚΗ	ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ	ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ
Ενεστώτας	χωρίζεις		
Παρατατικός			
Αόριστος			
Εξ. Μέλλ.			
Συνοπ. Μέλλ.			
Παρακείμενος			
Υπερσυντέλικος			
Συντ. Μέλλ.			

	ΟΡΙΣΤΙΚΗ	ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ	ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ
Ενεστώτας		να γράφετε	
Παρατατικός			
Αόριστος			
Εξ. Μέλλ.			
Συνοπ. Μέλλ.			
Παρακείμενος			
Υπερσυντέλικος			
Συντ. Μέλλ.			

2. Αναγνωρίστε την έγκλιση και τον χρόνο των ρημάτων στις παρακάτω προτάσεις.

- Πρέπει να **ετοιμάσω** αμέσως τα πράγματά μου. /
- **Λύστε** την παρακάτω άσκηση. /
- Έμαθα ότι **άργησες** στη συνάντηση. /
- Μέχρι να γυρίσουμε πρέπει να **έχεις κοιμηθεί**. /
- Είναι ωφέλιμο να **κάνεις** γυμναστική το πρωί. /
- **Περίμενε** την απόφαση ανυπομονώντας. /
- **Δεν σταματά** να μιλά για τα παιδιά της. /

3. Συμπληρώστε τα κενά με τα ρήματα στη σωστή έγκλιση και στον σωστό χρόνο, που ταιριάζει.

- Μου αρέσει έργα επιστημονικής φαντασίας. (βλέπω)
- Μπορείς το όνομά σου; (γράφω)
- Δεν είναι δυνατόν κάθε μέρα! (βρέχει)
- Γιώργο, το φως κάθε φορά που βγαίνεις από το δωμάτιο. (σβήνω)
- Ας μου το μόλις το διαβάσεις. (επιστρέφω)
- Ακόμη το τηλεφώνημα; (τελειώνω)
- Παρακαλώ, μου το πρωινό αύριο στις 8.00. (φέρνω)
- Ενώ, κάποιος της την πόρτα. (τηλεφωνώ, χτυπώ)
- Μόλις ο κλέφτης την πόρτα, ο ένοικος το φως του δωματίου. (ανοίγω, ανάβω)
- Σχεδόν δεν την γνώρισα γιατί τα μαλλιά της. (κόβω)
- Η βρύση όλη τη νύχτα και δεν μάτι. (τρέχω, κλείνω)
- Κάθε χρόνο τα μαθήματα τον Σεπτέμβριο, μόνο πέρσι μια εβδομάδα αργότερα. (αρχίζω, αρχίζω)

4. Συμπληρώστε τον πίνακα των εγκλίσεων, προσέχοντας να κρατάτε τα ρήματα στο πρόσωπο που βρίσκονται.

ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΕΝΕΣΤΩΤΑ	ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ ΕΝΕΣΤΩΤΑ	ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ ΑΟΡΙΣΤΟΥ	ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ ΕΝΕΣΤΩΤΑ	ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ ΑΟΡΙΣΤΟΥ
μιλάς				
απαντάτε				
φεύγεις				
γράφεις				
διαβάζετε				
πλένετε				